

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly

Právní rozbor obecně závazné vyhlášky

Statutární město: Olomouc

OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA č. 8/2016, o školských obvodech základních škol, jejichž zřizovatelem je statutární město Olomouc (dále jen „OZV“)

Datum vydání:	19. 12. 2016
Vyvěšeno na úřední desce:	20. 12. 2016
Sejmuto z úřední desky:	05. 01. 2017
Datum účinnosti:	01. 01. 2017

Na základě zmocnění:

Zákonným zmocněním k vydání obecně závazné vyhlášky o stanovení školských obvodů spádových základních škol je ustanovení § 178 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“). Obecně závazné vyhlášky vydává obec v samostatné působnosti jako svůj právní předpis v souladu s ustanoveními § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“).

Posouzení OZV:

Při posuzování OZV se vycházelo z následujících právních předpisů, metodických materiálů odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra České republiky (dále jen „ODK“), stanoviska Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) a rozhodnutí soudu:

- zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů,
- usnesení ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky,
- zákon o obcích - § 10, § 12, § 35 a § 84,
- školský zákon,
- metodický materiál ODK - „Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků č. 1 - Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí (obecná část)“ - podle právního stavu k 1. prosinci 2015,
- metodický materiál ODK č. 1 - „Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, o vymezení školských obvodů“,
- stanovisko MŠMT č. j. 36005/2016-1 ve věci vymezení samostatných školských obvodů pro jednotlivá místa poskytovaného vzdělávání v případě, kdy je zřízena jedna mateřská škola s více místy poskytovaného vzdělávání, ze dne 21. 11. 2016 (dále jen „stanovisko MŠMT“),
- judikatura Ústavního soudu - nálezy pod sp. zn. Pl. ÚS 38/93, Pl. ÚS 17/94 a Pl. ÚS 17/02.

K obsahu OZV:

Název a úvodní věta:

OZV nese název „OBEZNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA č. 8/2016, o školských obvodech základních škol, jejichž zřizovatelem je statutární město Olomouc“. Podle ustanovení § 12 odst. 1 zákona o obcích je OZV „právním předpisem města“. OZV má náležitosti právního předpisu města vydaného v samostatné působnosti města ve smyslu ustanovení § 141 odst. 1 zákona o obcích. OZV obsahuje v úvodní větě datum vydání Zastupitelstvem města Olomouc a výše uvedená zákonná zmocnění k jejímu vydání.

Název a úvodní věta OZV nebyly shledány v rozporu se zákonem.

Článek 1:

Obsahem tohoto článku je stanovení předmětu OZV, a to vymezení školských obvodů základních škol zřízených statutárním městem Olomouc.

Článek 1 OZV nebyl shledán v rozporu se zákonem.

Článek 2:

V OZV se vymezují školské obvody základních škol, jejichž zřizovatelem je statutární město Olomouc. K tomu je třeba poznamenat, že v souladu s ustanovením § 178 odst. 1 školského zákona je obec povinna zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území, v případě cizince s místem pobytu, a dětí umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, které se v souladu se zvláštním právním předpisem nevzdělávají ve školách zřízených při těchto školských zařízeních.

Obec

- a) zřizuje a zrušuje základní školu, nebo
- b) zajišťuje plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí.

Zmocnění ke stanovení školských obvodů základních škol v případech, kdy obec zřizuje více základních škol, je obsaženo v ustanovení § 178 odst. 2 školského zákona, podle něhož se na území obce, části obce nebo na území více obcí vymezují spádové školy třemi možnými způsoby uvedenými v § 178 odst. 2 písm. a) až c) školského zákona.

Vzhledem k tomu, že statutární město Olomouc je zřizovatelem více základních škol, postupovalo při vymezení školských obvodů spádových základních škol podle ustanovení § 178 odst. 2 písm. b) školského zákona (nebo-li pro 19 základních škol zřízených statutárním městem Olomouc byly školské obvody stanoveny obecně závaznou vyhláškou).

Statutární město Olomouc je zřizovatelem v OZV vyjmenovaných základních škol. Školské obvody jednotlivých spádových základních škol jsou vymezeny vždy názvem školy, jejím sídlem a názvy ulic statutárního města, které do daného školského obvodu spadají. OZV však v pěti případech vymezuje školské obvody i pro tzv. „odloučená pracoviště“ (dle rejstříku škol a školských zařízení zveřejněném na

webu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, pro místa poskytovaného vzdělávání), školský obvod je v tomto případě vymezen názvem a sídlem samostatného pracoviště, dále je uvedena příslušná základní škola, jejíž je toto pracoviště součástí a následně jsou uvedeny názvy ulic, pro vymezující obvod daného pracoviště.

Jedná se o školské obvody:

- **Základní škola Olomouc, Petřkova 3** – součást Základní školy a Mateřské školy Olomouc, Demlova 18,
- **Základní škola Olomouc, Čajkovského 11** – součást Základní školy Olomouc, Heyrovského 33,
- **Základní škola Olomouc, Rooseveltova 103** – součást Fakultní základní školy a Mateřské školy Olomouc, Holečkova 10,
- **Základní škola Olomouc – Slavonín, Zolova 2** – součást Základní školy a Mateřské školy Olomouc – Nemilany, Raisova 1,
- **Základní škola Olomouc, Helsinská 6** – součást Fakultní základní školy Olomouc, Tererovo nám. 1.

Upozorňujeme, že školský zákon neobsahuje žádné ustanovení umožňující vymezení samostatných školských obvodů spádové základní školy, která poskytuje základní vzdělání i na svých samostatných pracovištích. Ze stanoviska MŠMT vyplývá, že v případě zřízení jednoho předškolního zařízení s dalšími místy poskytovaného vzdělávání lze s odkazem na ustanovení § 178 odst. 1 písm. a) školského zákona zřídit pouze jeden školský obvod, zřízení spádových obvodů obecně závaznou vyhláškou pro jednotlivá místa poskytovaného vzdělávání by bylo v rozporu s výše uvedeným ustanovením školského zákona. Uvedené stanovisko MŠMT bylo sice vydáno ve věci vymezování školských obvodů mateřské školy, s ohledem na ustanovení § 179 odst. 3 školského zákona, podle něhož se *na vymezení školského obvodu spádové mateřské školy a pravidla zajištění podmínek předškolního vzdělávání dětí uvedených v odstavci 2 použije § 178 odst. 2 až 4 obdobně* .., je aplikovatelné i na vymezení školského obvodu základní školy.

Článek 2 u školských obvodů - Základní škola Olomouc, Petřkova 3 – součást Základní školy a Mateřské školy Olomouc, Demlova 18; Základní škola Olomouc, Čajkovského 11 – součást Základní školy Olomouc, Heyrovského 33; Základní škola Olomouc, Rooseveltova 103 – součást Fakultní základní školy a Mateřské školy Olomouc, Holečkova 10; Základní škola Olomouc – Slavonín, Zolova 2 – součást Základní školy a Mateřské školy Olomouc – Nemilany, Raisova 1; Základní škola Olomouc, Helsinská 6 – součást Fakultní základní školy Olomouc, Tererovo nám. 1, se tímto dostává do rozporu s ustanovením § 178 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Doporučujeme úpravu OZV tak, že samostatné školské obvody budou vymezeny pouze pro Základní školu a Mateřskou školu Olomouc, Demlova 18, Základní školu Olomouc, Heyrovského 33, Fakultní základní školu a Mateřskou školu Olomouc, Holečkova 10, Základní školu a Mateřskou školu Olomouc – Nemilany, Raisova 1 a Fakultní základní školu Olomouc, Tererovo nám. 1. Při vymezení školských obvodů bude školský obvod tvořen územním obvodem příslušné základní

školy a současně i územním obvodem uvedeným pro odloučené pracoviště dané základní školy.

Na závěr uvádíme, že předmětem posuzování zákonnosti této OZV nebyla skutečnost, zda statutárním městem vymezené obvody obsahují všechny existující ulice na území statutárního města Olomouce.

Článek 2 OZV byl u školských obvodů - Základní škola Olomouc, Petřkova 3 – součást Základní školy a Mateřské školy Olomouc, Demlova 18; Základní škola Olomouc, Čajkovského 11 – součást Základní školy Olomouc, Heyrovského 33; Základní škola Olomouc, Rooseveltova 103 – součást Fakultní základní školy a Mateřské školy Olomouc, Holečkova 10; Základní škola Olomouc – Slavonín, Zolova 2 – součást Základní školy a Mateřské školy Olomouc – Nemilany, Raisova 1; Základní škola Olomouc, Helsinská 6 – součást Fakultní základní školy Olomouc, Tererovo nám. 1, shledán v rozporu s ustanovením § 178 odst. 2 písm. b) školského zákona. Ostatní ustanovení článku 2 nebyla shledána v rozporu se zákonem.

Článek 3:

Odst. 1 OZV je zrušovacím ustanovením, v němž se zrušuje Obecně závazná vyhláška č. 5/2014, o školských obvodech základních škol, jejichž zřizovatelem je statutární město Olomouc, ze dne 22. prosince 2014, což je v pravomoci Zastupitelstva města Olomouc a také v souladu s ustanovením § 84 odst. 2 písm. h) zákona o obcích, podle kterého má město právo vydané obecně závazné vyhlášky také i zrušit.

Účinnost je v odst. 2 OZV stanovena dnem 1. 1. 2017. Ke stanovení účinnosti obecně závazných vyhlášek pouze obecně uvádíme znění ustanovení § 12 odst. 1 a odst. 2 zákona o obcích, z nichž vyplývá, že obecně závazné vyhlášky musí být vyhlášeny, což je podmínkou jejich platnosti. Vyhlášení se provede tak, že se obecně závazná vyhláška vyvěsí na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů. Dnem vyhlášení právního předpisu obce je první den jeho vyvěšení na úřední desce. Kromě toho může obec uveřejnit právní předpis obce způsobem v místě obvyklým. Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, lze výjimečně stanovit dřívější počátek účinnosti, nejdříve však dnem vyhlášení.

Podle údajů vyznačených na OZV byla tato OZV vyvěšena (vyhlášena) na úřední desce magistrátu města dne 20. prosince 2016 a z úřední desky sejmuta dne 5. ledna 2017.

Upozorňujeme na judikaturu Ústavního soudu k problematice naléhavého obecného zájmu, který ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 22/11 uvádí, že stanovení účinnosti dříve než patnáctým dnem po dni vyhlášení „*prolamuje zákonnou legisvakantní lhůtu, jejímž účelem je zajištění co nejširší materiální publicity přijatého právního předpisu,*“ přičemž dále uvádí, že i když v daném případě důvody naléhavého obecného zájmu nezkoumal, neznamenalo by to, že „*by byl vždy ochoten takový postup obcí bez dalšího tolerovat, neboť je toho názoru, že zkrácení zákonné legisvakantní lhůty je opatřením výjimečným, pro jehož užití by měla mít obec skutečně naléhavý a legitimní důvod.*“ Město proto **upozorňujeme**, že pokud

stanovuje účinnost dříve než patnáctým dnem po dni vyhlášení, tento institut může využít pouze v případě, že půjde o zcela výjimečné opatření a město pro jeho užití bude mít skutečně naléhavý legitimní důvod, který je schopno prokázat.

Článek 3 OZV nebyl shledán v rozporu se zákonem.

Závěr: Při posouzení byl v článku 2 u školských obvodů - Základní škola Olomouc, Petřkova 3 – součást Základní školy a Mateřské školy Olomouc, Demlova 18; Základní škola Olomouc, Čajkovského 11 – součást Základní školy Olomouc, Heyrovského 33; Základní škola Olomouc, Rooseveltova 103 – součást Fakultní základní školy a Mateřské školy Olomouc, Holečkova 10; Základní škola Olomouc – Slavonín, Zolova 2 – součást Základní školy a Mateřské školy Olomouc – Nemilany, Raisova 1; Základní škola Olomouc, Helsinská 6 – součást Fakultní základní školy Olomouc, Tererovo nám. 1, shledán rozpor s ustanovením § 178 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Ostatní ustanovení OZV nebyla shledána v rozporu se zákonem

Doporučení a upozornění jsou uvedena u článků 2 a 3 OZV.

Zpracoval: odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

Schválil: Ing. Bc. Miroslav Veselý

V Praze dne 19. ledna 2017

